

Життя і творчість Тараса Шевченка.

9 березня 1814 року – у селі Моринці в кріпацькій родині народжується Тарас Шевченко, своє дитинство проводить у сусідній Керелівці (зараз це Черкащина); кріпак спочатку Василя Васильовича, а згодом Павла Васильовича Енгельгардта.

1829 – разом із поміщиком переїжджає у Вільно (зараз Вільнюс – столиця Литви).

1831 – поміщик переїжджає в Петербург, а разом із ним туди прибуває й Шевченко.

1832 – Шевченко починає навчатися у майстра-живописця Василя Ширяєва.

1836 – знайомиться з художником Іваном Сошенком (легенда про знайомство описана в Шевченковій російськомовній повісті «Художник»).

1837 – запущено механізм викупу Шевченка з кріпацтва.

1838 – Шевченко отримує відпустку і стає учнем Академії мистецтв. Він закінчує цей навчальний заклад за 7 років із трьома срібними медалями другого ступеня і званням некласного художника (такого, котрий навчався не за державні кошти).

1840 – публікація «Кобзаря».

1843-1845 – три подорожі в Україну.

1847 – арешт за діяльність у Кирило-Мефодіївському братстві, заслання.

1857 – повернення із заслання.

1859 – остання подорож Шевченка в Україну.

10 березня 1861 року – смерть Шевченка в Петербурзі,

22 травня 1861 року – перепоховання його на Чернечій горі в Каневі.

Творчість Тараса Шевченка, що дійшла до нас:

збірка поетичних творів «Кобзар»,
9 повістей російською мовою,
п'єса «Назар Стодоля»,
російськомовний щоденник «Журнал»,
приблизно 900 малярських творів.

Дослідники виділяють 4 періоди творчості Тараса Шевченка:

1837-1843 – рання творчість.

1843-1847 – період «трьох літ».

1847-1857 – період заслання.

1857-1861 – пізній період.

Іван Франко писав про Шевченка: «Він був сином мужика — і став володарем у царстві духа. Він був кріпаком — і став велетнем у царстві людської культури. Він був самоуком — і вказав нові світи й вільні шляхи професорам і книжним ученим. Десять літ він томився під вагою російської солдатської муштри, а для волі Росії зробив більше, ніж десять переможних армій».

Михайло Драгоманов писав про Шевченка: «Шевченко настільки великий чоловік для українства, що зовсім не диво, коли на його так часто оглядаються українці й неукраїнці, коли зайде розмова про українську справу».

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ:

Повне зібрання творів Тараса Шевченка. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/index.html>.

Спогади про Тараса Шевченка / Упоряд. і приміт. В. С. Бородіна і М. М. Павлюка; передм. В. Є. Шубравського. — К.: Дніпро, 1982.

Фільм Юрія Макарова «Мій Шевченко» (у 4 серіях): https://www.youtube.com/watch?v=tncj1KuaYTk&t=2s&ab_channel=%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B3%D1%96%D0%B9%D0%9F%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.

Передача Серії документальних передач «Машина часу» на «5 каналі» — «Справжній Шевченко: невідоме про українського генія // Част.1»: https://www.youtube.com/watch?v=vENptozY22k&ab_channel=5%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB.